

سەن كىم؟ مەن كىم؟

ئا: ماڭە، ماڭە، ماڭە! ھەي ئاداش، ماڭە دەۋاتىمەن، ماڭە! بولدى، بولدى، ماڭە...

ب: ئەستاغپۇرۇللا جۇمۇ... ئاداش، ئاشۇ قاپاقىلا بىر سالغۇم كېلىۋاتىدۇ جۇمۇ، رەسمىي جۇمۇ... ئانى بىر ئۇرۇپ بۇرنىدىن بۇلاق، ئاغزىدىن يۇمىلاق چىقىرىۋېتەي مانىڭكى... كۆردۈڭلارمۇ ئاداش، مانى؟ ئانى كۆردۈڭلارمۇ؟

ئا: ۋاي، كۆردۈم، ئاداش...

ب: ئا سالام قىلغىنىنى كۆردۈڭلارمۇ مانىڭ؟

ئا: ۋاي، بىر چىرايلىق سالام قىلدىغۇ، بۇنىڭ نەرى يامان؟

ب: سەن كۆرمەپسەن، ئاداش سەن، ھە؟ ئا سالامنى كۆرمەپسەن ئانىڭ... «سالامۇئەلەيكۇم! تىنچ - ئامان تۇردۇڭمۇ؟» دەپ قويۇپ كېتىپ بارىدۇ دەيمەن ئاۋۇ.

ئا: ۋاي، سالام دېگەننى شۇنداق قىلماي قانداق قىلىدۇ؟

ب: ھەي ئاداش... ئاۋۇ پۇل تاپماستا «ئەسسالا مۇئەلەيكۇم» دەيتتى، ئىككى - تۆت تال پۇل تېپىپ «سالامۇئەلەيكۇم!» دەپ، «سالامۇئەلەيكۇم» «ئەسسالا مۇئەلەيكۇم» ئوخشامدۇ، ھەي ئاداش؟

ئا: سەن نېمىلەرنى ئويلاپ كەتتىڭ ئاداش، ئىككىسى ئوخشاش بىر گەپقۇ، ئىككى سەككىز ئون ئالتە، ئاداش...

ب: قانداق ئوخشايدۇ - ھە؟ قانداق ئوخشايدۇ؟ بىز بىلمەيدىغان ئادەمنىڭ بالىۋاقىسىما مۇشۇۋا؟ ھە؟ بىر پارچە نان يەپ قالغان بىر قەلەندەر تۇل خوتۇننىڭ بالىسى بىر - ئىككى تال پۇل تېپىپتەن، قارا مانىڭكى. نېمىسىگە پوچىلىق قىلىپ يۈرىدۇ، ئاداش؟

ئا: ئەستاغپۇرۇللا، ئەستاغپۇرۇللا... ھەي، نېمىلەرنى دەيدىغانسەن ئاداش؟ ھەي، ھەممە ئىش بارغۇ تىرىشچانلىقتىن كېلىدۇ. ئۇ ئەنە ئاشۇنداق تىرىشچاققا، قارا، ئا يەتتە قەۋەتلىك بىنادىن بىرنى سالىدى. ما نۇرغۇنلىغان ئىشىسىز قالغانلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى، بۇ ياخشى ئىش ئەمەسمۇ، ئاداش؟

ب: يەتتە قەۋەتلىك بىنادىن بىرنى سالدى؟

ئا: ھە!

ب: تۆت كۈنلۈك ئىش ئۇ، تۆت كۈنلۈك. چۈجىنى كۈزدە سانايىمىز، ئاداش! شۇندا يولغا توغرا كېلىپ قېلىپ، چېقىۋەتسغۇ يەتتە قەۋەتلىك بىناسىنى، توپاتتى! مەنمۇ بارغۇ، ئاداش. ئۇنىڭدىن بىر ئون قەۋەتلىك بىنا سالىدىغانغا ئاللىقاچان ھەممە تەييارلىقنى پۈتتۈرۈپ قويدۇم جۇمۇ!

ئا: ھە.

ب: لېكىن شۇ پۇل يوق.

ئا: ئەستا... ھەي، ھەي، ھەي، ھەي... ھەي، «ئۈجمە پىش، ئاغزىمغا چۈش» دەپ تۇرساق، ئاداش، ھېچكىم بىزگە پۇل بەرمەيدۇ. شۇ پۇلنى تېپىشنىڭ ئامالىنى قىلىشىمىز، ئەجر قىلىپ تىرىشىشىمىز كېرەك - تە! ھە؟ ھەي، قارا، ئا كالا ئىشلىتىپ جاپا تارتقاچقا بىچارىنىڭ ئا بېشىدا چېچىمۇ قالمىدى، ئاداش!

ب: ۋىيەي ما گەپنى... ھەي، ئاشۇ كالا ئىشلەتكەچكە چۈشۈپ كەتكەن چاچمۇ ئاشۇنىڭ بېشىدىكى؟

ئا: ھە!

ب: كالا ئىشلەتكەچكە ئاشۇنىڭ چېچى چۈشۈپ كېتىپتۇمۇ؟

ئا: ھە!

ب: ئاداش، ئىشلىمەيدىغان باشتا خىجىل بولۇپ چاچمۇ تۇرمايدۇ.

ئا: ھەي... نېمىلەرنى دەيدىغانسەن ئاداش، نېمىلەرنى دەيدىغانسەن ئاداش...

ب: ياق، ئۆتكەندە، ئاداش، بىر سورۇنغا بىللە بېرىپ قالدۇق، ئانىڭ بىلەن دەيمەن.

ئا: ھە.

ب: ما چەت ئەلدىن بىر ئاغىنىمىز كەپتىكەن ئەمدى.

ئا: ھە.

ب: ئۇنىڭمۇ مېنىڭمۇ يېقىن ئاغىنىمىز.

ئا: ھە، ھە.

ب: ئىككىمىز بىرلىشىپ مېھمان قىلدۇق.

ئا: ھىم.

ب: مېھمان قىلساق ئاشۇ كۆز - كۆز قىلىپ بىر يوغانچىلىق قىلىپ جۈزىنىڭ تۆپى دېگەنگە سەي دېگەننى دۆۋىلىۋەتتى، ئاداش، ئاۋۇ...

ئا: دۆۋىلىۋەتتى؟

ب: ھە!

ئا: سەنچۇ؟ سەن بۇيرۇتمىدىڭما؟

ب: ھە، مەنمۇ بۇيرۇتتۇم. ئا خاڭگانى¹ غالتەك ئېتىپ بىر تەخسە، داپەنجىدىن² بىر تەخسە، ئاندىن جىيەنلىباۋ³ بىلەن كېكىر كولا⁴ ئەكىرىپ قويۇپ ئولتۇردۇم شۇ.

ئا: ئانىڭدىن كېيىنچۇ؟

ب: ئانىڭدىن كېيىن، قارسام مۇنداق كۆزۈمگە قاراپ قويۇپ...

ئا: ھە.

ب: يەنە تۆت - بەش خىل سەينى بۇيرۇتۇۋېتىپ...

¹ 黄瓜 (cucumber; Mandarin-derived alternative to the Uyghur تەرخەمەك)

² 大盘鸡 ("Big-Plate Chicken" – a popular shared dish in Xinjiang)

³ 健力宝 (a popular Chinese soft drink)

⁴ A play on "Coca-Cola", with "coca" replaced by كېكىر (from كېكىرمەك, "to burp")

ئا: ھە.

ب: «ئەسقەر جان» دەيدۇ، «داۋۇتجانما؟» دەپ قويۇپ ئولتۇردۇم. ئولتۇرسام، «ھە!» دەپ يەنە تۆت - بەش خىل سەينى بۇيرۇتۇۋېتىپ «ئەسقەر جان» دەيدۇ...

ئا: ھە.

ب: «داۋۇتجانما؟» دەپ قويۇپ ئولتۇردۇم شۇ.

ئا: ۋوي؟ بۇ سەينى، بۇ، تۆت - بەش خىل سەينى بۇيرۇتۇۋېتىپ قويۇپلا، «ئەسقەر جان» دېگەننى نېمىسى؟ سېنىڭ ئۇنى «داۋۇتجانما؟» دېگەننىڭ نېمە دېگەن...؟

ب: ئاداش، ئانىڭ زەھەردەك گېپى ئاۋۇ، زەھەردەك «ئەسقەر جان» دېگەننى.

ئا: ھە.

ب: تېخى ئۇقىمىدىڭما؟

ئا: ياق.

ب: «ئەسقەر جان» دېگەننى «ۋوي، ئاداش، ما ئىككىمىز مېھماننى تەڭ چاقىردۇق، مەنلا مېھمان قىلىپ سەينى بۇيرۇتۇۋېتەمدىم» دېگەننى.

ئا: ھە.

ب: ھەم مېنىڭ «داۋۇتجانما؟» دېگەننىم «يانچۇقۇم سەل بوشراق ئىدى، ئاداش» دېگەننىم ئاۋۇ.

ئا: كېيىنچۇ؟ كېيىن قانداق بولدى؟

ب: كېيىن قانداق بولاتتى؟ ئەمدى «سەن بىلەنمۇ بۇ، بۈگۈن ئۇزۇن بوپتۇ، ئاداش، كۆرۈشمىدۇق.»

ئا: ھە.

ب: «ئەمدى ماۋۇ ئاغىنىمىزمۇ چەت ئەلدىن كەپتۇ» دەپ، قارا.

ئا: ھە.

ب: ئوبدانراق ئولتۇرايلى دەپ، پۇتاۋجۇ⁵ ئەكرسەم...

ئا: ھىم.

ب: ئەرلەر «داپ» ئىچەيلى، ئاياللار «راۋاب»⁶ دەپ...

ئا: ھىم.

ب: بىزگە «داپ» بىلەن «راۋاب»نى ئىچۈرۈپ ھەممىمىزنى ئۇسسۇلغا سېلىۋەتتى دەيمەن. ئۆزى ئىچمىگەندىن كېيىن ئاۋۇ، ئاداش، ماڭىلا زورلامدۇ دەيمەن ھاراقنى؟

ئا: بوپتىغۇ، بىر چىرايلىق ھۆرمىتىڭنى قىپتىغۇ.

ب: ھەي، ئاشۇ ھۆرمەتما؟

ئا: ھە!

ب: ئاشۇ ھۆرمەتما؟ ئۇ ھۆرمەت ئەمەس، دۈشمەنلىك، كۆز - كۆز قىلغانلىق، ئاداش! ھەي، يول ماڭالماي ھېرىپ قالغان، خوتۇن ئاللاماي قېرىپ قالغان بىرنېمە ئىدى ئاۋۇ!

ئا: ھە...

ب: ئىككى - تۆت تال پۇل تېپىپلا، ئاداش، ئا چىرايلىق خوتۇندىن بىرنى ئېلىۋالدى ئەمەسمۇ ئاۋۇ دەيمەن!

ئا: ھەي، ئۇ چىرايلىق خوتۇن ئالامدۇ، سەت خوتۇن ئالامدۇ، سېنىڭ نېمە چاتقىڭ، ئاداش، ھەقىقەتەن شۇ، سېنىڭ نېمە چاتقىڭ؟

ب: نېمىشقا چاتقىم بولمايدۇ، ئاداش، پۇلىمۇ شۇ تاپسا بىزنىڭ مەھەللىدە، خوتۇننىڭ چىرايلىقىنىمۇ شۇ ئالسا بىز نېمە ئىش قىلىمىز؟

⁵ 葡萄酒 (grape wine; ئۈزۈم ھارنىقى in standard Uyghur)

⁶ Both داپ and راۋاب are traditional Central Asian instruments, but here they refer to brands of alcohol.

ئا: مۇنداق بىر ئۇرۇنۇپ باقماسەن؟ بىر ئىشنىڭ پېشىنى تۇتۇپ پۇل تېپىشنىڭ ئامالىنى قىلماسەن؟

ب: ھەي، ئاداش، نېمانداق چۈشەنمەيسەن، قانداق ئامالنى قىلمەن؟ ماۋۇمۇ بىر يوغان لوبەن⁷ بولغاندىن كېيىن، كىچىكىمىزدىن تارتىپ بىللە چوڭ بولدۇق، بىر مەھەللىلىك دەپ، يا بىر يوغان شىركىتىدىن بىر كىچىكىگە خىزمەت بەرمىسە!

ئا: ھا، ھا، ھا، ھا... ھەي، ئەتىگەننىڭ ياقى قاقشاپ - تىللاپ يۈرگۈچە باشتىلا مۇشۇنداقراق گەپنى دېسەڭ بولمامدۇ، ئاداش؟ ھەي، مانا قارا، ئۇمۇچۇ سېنى «كېلىپ ما بىزنىڭ شىركەتتە ئىشلىسۇن» دېدى. بىراق، «بىز بەرگەن خىزمەتنى يارىتارمۇ، ياراتماسمۇ» دەپ ئويلاپ قاپتۇ، ئاداش. مەنمۇ ئاشۇنىڭ شىركىتىدە ئىشلەۋاتمەن.

ب: مېنى ئاشۇ «كەلسۇن، ئىشلىسۇن» دېدىمۇ ئاشۇۋا؟

ئا: ھەئە.

ب: بولۇپتۇ، نېمە ئىش قىلىدىكەنمەن؟ نەدە ئىشلەيدىكەنمەن؟

ئا: گولوفىڭدا⁸ ئىشلەيسەن.

ب: نەدە؟

ئا: گولوفىڭدا. ھەئە.

ب: مەن گولوفىڭدا ئىشلىسەم ئا ئۆزى نېمە ئىش قىلىدۇ ئاۋۇ؟

ئا: ئۇ دېگەن دوڭسىجاڭ!⁹

ب: نېمە؟

⁷ 老板 (boss; باشلىق or خوجايىن in standard Uyghur)

⁸ 锅炉房 (boiler room; پار قازان ئۆيى in standard Uyghur)

⁹ 董事长 (company chairman; باش لىدىر in standard Uyghur)

ئا: دوڭسىجاڭ!

ب: دوڭسىجاڭ؟

ئا: ھە.

ب: بۇ «دوڭسى¹⁰» دېگەن «مۇزلاپ ئۆل!» دېگەن گەپقۇ بۇ! ئەجەب ئوبدان بولۇپتۇ. بۇ يىل قىشتىن چىقالمىغۇدەك - تە ئۇ لەقۇا.

ئا: ھەي، ھەي، ھەي... مۇنداق ئاغزىڭنى ئۇششۇتمە، مۇنداق ئاغزىڭنى ئۇششۇتمە، بولمايدۇ. ئۇ دېگەن بارغۇ باش لىدىر - دوڭسىجاڭ!

ب: سەنچۇ؟

ئا: ھە، چۈشەندىڭمۇ؟

ب: سەنچۇ؟

ئا: مەنمۇ شۇ شىركەتنىڭ تارمىقىدىكى بىر زاۋۇتتا چاڭجاڭ¹¹.

ب: ھا! ماگەپنى! بىرسىڭلار دوڭسىجاڭ...

ئا: ھىم.

ب: بىرسىڭلار چاڭجاڭ. مەن ئىي گولوفانغا فاڭجاڭ¹²!

ئا: ھە، ھە. دېمىسىمۇ سەن شۇ گولوفانغا مەسئۇل بولسىەن.

ب: نېمە؟

ئا: ئاشۇ گولوفانغا مەسئۇل بولسىەن.

¹⁰ 冻死 (to freeze to death; this is a play on Chinese homonyms, with Character B hearing 董事 as 冻死)

¹¹ 厂长 (factory director; زاۋۇت باشلىقى in standard Uyghur)

¹² 房长 ("room director"; this is said in irony)

ب: مەنما؟

ئا: ھەئە!

ب: مەن مەسئۇل بولامدەم؟

ئا: ھەئە!

ب: گولوفانگدىكىلەرنى باشقۇرامدەم؟

ئا: ھەئە!

ب: يوقلىمىسىنى ئۆزۈم قىلامدەم؟

ئا: ئۆزۈڭ قىلسەن.

ب: بولۇپتۇ، ئانداق يېرى بولسا، مەيلى، ئا ئاداش چىداپ ئايلىقىمغا مىڭ كويىدىن پۇل
بېرەلمەدىكەن؟

ئا: ھا، ھا... ھېلىغۇ مىڭ كوي دەپسەن ئاداش، ئىككى مىڭ بەش يۈز كويىدىن بېرىدىغان بولدى!

ب: نەچچە پۇل؟

ئا: ئىككى مىڭ بەش يۈز كوي.

ب: ئىككى مىڭ بەش؟

ئا: ھەئە! ئىككى مىڭ بەش يۈز!

ب: ئىككى مىڭ بەش يۈزمۇ تېخى؟

ئا: ھەئە!

ب: ئا كۆردۈڭما؟ راست كۆز - كۆز قىلامدىكەن؟ راست كۆز - كۆز قىلامدىكەن؟ ئاشۇ پۇلۇم بار دەپ،
كۆز - كۆز قىلمىسا ماڭا ئىككى مىڭ بەش يۈز كوي بېرەمدۇ ئاداش ئاشۇۋۇ؟

ئا: ھەي، سەن نېمىلەرنى ئويلاپ كەتتىڭ، ئاداش؟ سېنى ما قابىلىيىتى بار، باشقۇرۇش ئىقتىدارى بار دەپ ما خىزمەتنى ساڭا بېرىۋاتىدۇ.

ب: بولۇپتۇ، ئىشلىسەممۇ ئىشلەي، ئۇنداق بولسا مەن ئانىڭ ئالدىغا بارمايمەن جۇمۇ، ئاداش...

ئا: ھە...

ب: ئۆزى ئالدىغا كېلىپ دېسۇن.

ئا: ئالدىغا كېلىپ؟

ب: ھەئە!

ئا: ھەي، سەن ئۇنىڭ ئالدىغا بارساڭ نېمە بوپتۇ؟ ئۇ سېنىڭ ئالدىغا كەلسە نېمە بوپتۇ؟ ئىككىسى ئوخشاش بىر گەپقۇ، ئاداش.

ب: قانداق ئوخشايدۇ - ھە؟ قانداق ئوخشايدۇ؟ قانداق ئوخشايدۇ، ئاداش؟ ئىككىسى ئوخشامايدۇ.

يا بىر مەن تونۇمايدىغان ئادەمنىڭ بالىسى بولسا ئىكەن، ئاداش، ئۇ بىر ئىشتىنى تىزىدىن ئاشمايدىغان بىر تۇل خوتۇننىڭ بالىسى، ئاداش. بىزنىڭمۇ ئاتا - ئانىمىز تېگىنى بىلەمسەن تېگىنى ئاتا - ئانىمىزنىڭ؟

ئا: ھە، دېگىنە.

ب: مېنىڭ ئاتا - ئانىم بارغۇ، ئاداش...

ئا: ھە.

ب: ئەينى ۋاقىتتا چىبەرقۇتتەك يول تاپقان...

ئا: ھىم...

ب: شىرمەننەندەك يۈز تاپقان، شەھەرمۇشەھەردە ئات كۆتۈرۈپ، جانان چىندە ئاش كۆتۈرۈپ يۈرگەن ئادەملەرنىڭ بالىۋاقىسى جۇمۇ ئاداش بىز! ۋاي، ئۇنىڭ بىلەن تەڭ بولۇپ يۈرسەك سەت...

ئا: ھا، ھا... ھەي، ئاداش... ھەي، بۇ قاچانغىچە «سەن كىم؟ مەن كىم؟» دەپلا يۈرمىز؟ ھە؟ ئون كوي پۇل تاپساق، توققۇز كوي پۇلى بارنى ياراتمىساق؟ ئون بىر كوي پۇلى بارى بىزنى ياراتمىسا؟ «سەن كىم؟ مەن كىم؟» دەپ بىر - بىرىمىزگە پوچىلىق قىلىپ يۈرگۈچە، بىر - بىرىمىزنى قوللاپ، يېقىندىن ياردەمدە بولۇپ ئۆتسەك ياخشى ئەمەسمۇ؟ بىر ئادەم ئازراقلا نەتىجە قازانسا، ئۇنىڭ كەينىدىن گەپ تاپساق، قۇسۇر تاپساق... بىزگە نېمە پايدىسى؟ ھە؟ قوللىمىزدىن پوق كەلمەيدۇ، خەقنى ياراتمايمىز، قۇسۇر تاپمىز. ھا، ھا... ئاغزىمىزدا شەھەر ئېلىپ قۇرۇق گەپ بىلەن پىلنى تەۋرەتكەندىن، ئەمەلىي ئىش قىلىپ قىلنى تەۋرەتكىنىمىز ئەلا. مېنىڭچە، بۇنداق ناچار ئىللەتنى تۈپ يىلتىزىدىن قۇرۇتۇۋېتىشىمىز كېرەك!

ب: ھا! سىلغۇ جىمى نەرسىنى قۇرۇتۇۋېتىدىغان «چۈيىڭجى»¹³ دەكلا بالا.

ئا: بولدى، چاقچىقنى قوي. يەنە تېخى بەزىلەر ئۆزىنىڭ بىلىمىنىڭ باشقىلاردىن ئۈستۈنلۈكىنى بىلدۈرمەن، دەپ ئاغزىغا كەلگەننى جۆيلۈپ، باشقىلارنىڭ ياراتقان نەتىجىسىنى يوققا چىقىرىۋېتىشنى، ھەتتا ئۇلارنى تۆرەلمە ھالىتىدىلا تۇنجۇقتۇرۇۋېتىشنى ئويلايدىكەن تاڭ... ھىم! ئەگەر كارامىتىڭ بولسا، سەنمۇ ئاشۇلار قىلغان ئەمەلىي ئىشتىن بىرەرنى قىلىپ بېقىپ، ھە، تالانتىڭ ئۇرغۇپ تېشىپ كېتىپ قىلىدىغانغا ئىش تاپالماي بەكلا بىكار قالغاندا، ئانىڭ كەينىدىن، خەقنىڭ كەينىدىن گەپ تاپمامسەن؟ قۇسۇر تاپمامسەن؟ ھەرقانداق بىر ئادەم يېڭىدىن ئىش باشلىغاندا تەنقىدكە، قۇسۇر تېپىشقا ئەمەس، بەلكى قوللاشقا، رىغبەتلەندۈرۈشكە موھتاج. ئەڭ ياخشىسى، ئاداش، بىز ئۇنى قوللاپ قويايلى، قانداق؟

ب: قوللاپ قويامدۇق؟

ئا: قوللاپ قويايلى.

ب: بولۇپتۇ، ئاداش، دېگىنىڭغۇ توغرا، قوللىساقمۇ بىر قوللايلى. بىر خۇش بولۇپ قالسۇن ئاۋۇ تۇل خوتۇننىڭ بالىسى. ھەي، بىر ئىشلەپ قوياي بۇنىڭ شىركىتىدە. يۈرە، ئۇنداق بولسا.

ئا: ھەي، «قوللاپ قويايلى» ئەمەس، «قوللايلى! قوللىشىمىز كېرەك!» دېمەمسەن؟

ب: ھە، قوللىشىمىز كېرەك.

¹³ 吹风机 (blow-dryer; ماشىنىسى چاچ قۇرۇتۇش ماشىنىسى in standard Uyghur)

ئا: ھە، يۈرە، يۈرە...

ب: يۈرە.

ئا: ھەي، توختا، توختا، راست... ئا يەرگە بېرىپ، ئاداش، يەنە «سەن كىم؟ مەن كىم؟» دەپ كونا خاماننى سورۇپ، ما مېنىڭ يۈزۈمنى تۆككەن ئىشنى قىلما جۇمۇ.

ب: ۋاي، خاتىرجەم بولە ۋاي، ئاداش. بىرەر يۈز چېلەك يۈندى تۆكسەك تۆكىمىز، ئاغىنىنىڭ يۈزىنى تۆكەيمىز جۇمۇ بىز، ماڭە.

ئا: يۈرە، يۈرە.